

รอมฎอนในอัลกุรอาน

(1)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (183) أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (184) شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (185) وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ (186) لَيْلَةُ الصِّيَامِ الرِّفْتُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لَبَاسُكُمْ وَأَنْتُمْ لَبَاسُ لِهِنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (187) {سورة البقرة 183-187}

ความหมายของโองการ

โอบรรดาผู้เป็นมุอฺมิน บัญญัติว่าด้วยการถือศีลอด (รอมฎอน) นั้น ได้ถูกกำหนดไว้ (เป็นฟัรฎุ) เหนือพวกเจ้าแล้ว เช่นเดียวกับที่ได้เคยถูกกำหนดไว้เหนือบรรดาที่อยู่ก่อนจากพวกเจ้า เพื่อว่าพวกเจ้าจักได้วันเกรง ○ ตามจำนวนวันที่ถูกกำหนดไว้จะนั้นถ้าคนใดในหมู่พวกเจ้าเป็นผู้ป่วยไข้หรืออยู่ในภาวะเดินทางแล้วไซ้ ก็จำเป็นต้อง (ถือศีลอดโดย) คิดเอาจากวันอื่น และย่อมเป็นความจำเป็นเหนือบรรดาผู้ไร้ความสามารถจะถือศีลอด ต้องเสียค่าปรับ เป็นอาหารให้แก่บรรดาผู้ยากไร้ ถ้าผู้ใดสมัครใจทำการดีนั้นก็เป็นความดีแก่เขา ส่วนการที่พวกเจ้าจะถือศีลอด (ขณะป่วยหรือเดินทาง) นั้นย่อมเป็นความดีแก่พวกเจ้า แม้นพวกเจ้าตระหนักดี ○ เดือนรอมฎอนเป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูก

ประทานลงมา เป็นแนวทางสำหรับมวลมนุษย์ ทั้งชี้แจงหลักการอิสลามและข้อจำแนกกัน จะนั้นผู้ใดในหมู่พวกเจ้าได้เข้าสู่เดือน (รอมฎอน) แล้ว ผู้นั้นจงถือศีลอดในเดือนนั้นเถิด และถ้าผู้ใดป่วยไข้หรืออยู่ในภาวะเดินทาง ก็จำเป็นต้อง (ถือศีลอดทดใช้) โดยคิดเอาจากวันอื่น (ให้เท่ากับจำนวนวันที่เขาละศีลอดนั้น) อัลเลาะห์ทรงมุ่งหวังให้พวกเจ้าได้ซึ่งความ สะดวก แต่จะไม่ทรงมุ่งหวังให้พวกเจ้าได้ซึ่งความยากเลย และเพื่อที่พวกเจ้าจะได้ (สรร เสริญอัลเลาะห์ในฐานะที่พวกเจ้าถือศีลอดทดใช้จน) ครบจำนวน เพื่อจะได้อ่านตักบีร (เนื่องใน ดิถีแห่งวันอีด-อัลฟิตรี) ตามที่พระองค์ได้ทรงแนะนำไว้แก่พวกเจ้า และแน่นอนพวกเจ้าจะ ต้องขอบคุณ ○ และเมื่อบรรดาบ่าวของข้าได้ไต่ถามเจ้าเกี่ยวกับข้า แน่แท้ข้าก็ใกล้อยู่แล้ว ข้าจะรับซึ่งคำของผู้ขอเมื่อเขาได้วอนขอต่อข้า จะนั้นพวกนั้นจงวิงวอนต่อข้าเถิด และ พวกเจ้าจงศรัทธาต่อข้าเถิด เพื่อพวกนั้นจักได้มีปฏิภาณ ○ การร่วมสังวาสกับภรรยาพวก เจ้าในคำคืนแห่งการถือศีลอดนั้นเป็นที่ยอนุญาตแก่พวกเจ้าแล้ว พวกหล่อนเป็นดังเครื่อง อารมณ์สำหรับพวกเจ้า และพวกเจ้าก็เป็นดังอารมณ์ของพวกหล่อน อัลเลาะห์ทรงรู้ว่า พวกเจ้านั้นทำทุจริตแก่ตนเองอยู่ (ด้วยการทำประเวณีกับภรรยาในคำคืนแห่งเดือนรอมฎอน) พระองค์ทรงรับซึ่งคำสารภาพผิดของพวกเจ้าและทรงนิรโทษแก่พวกเจ้า จึงในขณะนี้ (ข้อ บัญญัติว่าด้วยการห้ามทำการประเวณีในยามคำคืนแห่งเดือนรอมฎอน ได้ถูกยกเลิก) พวกเจ้า จงทำประเวณีด้วยพวกหล่อนและจงไฝหาสิ่งที่อัลเลาะห์ได้ทรงจัดบันทึกไว้แล้วสำหรับ พวกเจ้าเถิด พวกเจ้าจงกินและดื่มจนกว่ารุ่งสางแห่งอรุณจะปรากฏขึ้นแก่พวกเจ้าเถิด จากนั้นพวกเจ้าจงถือศีลอดให้ครบบริบูรณ์ตลอดวัน และพวกเจ้าจงอย่าทำการประเวณี ด้วยพวกหล่อนพลางที่พวกเจ้ายังพำนักอยู่ในมัสยิด นี่แหละคือขอบเขตของอัลเลาะห์ จะนั้นพวกเจ้าจงอย่าเข้าใกล้ขอบเขตนั้นเลย ทำนองนี้แหละอัลเลาะห์ก็จะทรงแจ้งบรรดา โองการของพระองค์ให้มวลมนุษย์ได้รู้ไว้อีก เพื่อว่าพวกเขาจะได้กลัวเกรง ○ (บทอัลบะกะอ ะเราะฮ์โองการที่183-187)

มูลเหตุประทานโองการ

1. ท่านมุอาซิบิบนุญะบัล รอฎียัลลอฮูอันฮุ เล่าว่า : เมื่อครั้งที่ท่านนบี ศอล ลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม เดินทางสู่นครมดีนะฮ์ ท่านได้ถือศีลอดวันอาซุรออ (วันที่ 10 มุหรรอม) และอีกสามวันทุก ๆ เดือน จากนั้นอัลเลาะห์ทรงบัญชาให้ถือศีลอดเดือนรอมฎอน โดยพระองค์ทรง ประทานอัลกุรอานว่า

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ

“ โอ้บรรดาผู้เป็นมุอฺมิน บัญญัติว่าด้วยการถือศีลอด (รอมฎอน) นั้น ได้ถูกกำหนดไว้ (เป็นฟัรฎุ) เหนือพวกเจ้าแล้ว ”

จนกระทั่งถึงโองการ

وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ

“ และย่อมเป็นความจำเป็นเหนือบรรดาผู้ไร้ความสามารถจะถือศีลอด ต้องเสียค่าปรับ เป็นอาหารให้แก่บรรดาผู้ยากไร้ ”

ดังนั้น ผู้ใดปรารถนาจะถือศีลอดหรือไม่ถือศีลอดก็ย่อมได้ เพียงแต่ผู้ไม่ถือศีลอดจะต้องจ่ายอาหารแก่คนยากจนเป็นการ (เสียค่าปรับ) ทดแทน

ภายหลังอัลเลาะฮฺทรงมีพระบัญชาให้มุสลิมที่ไม่เจ็บป่วยและไม่ได้เดินทางทำการถือศีลอด การออกอาหารทดแทนจึงยังคงอยู่แก่เฉพาะคนชราที่ไม่อาจถือศีลอดได้ โดยอิงการที่ว่า

فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

“ ฉะนั้นผู้ใดในหมู่พวกเจ้าได้เข้าสู่เดือน (รอมฎอน) แล้ว
ผู้นั้นจงถือศีลอดในเดือนนั้นเถิด ”

2. มีชาวอาหรับกลุ่มหนึ่งมาหาท่านนบี ศอลัลลอลฮูอะลัยฮิอะซัลลัม และเรียนถามท่านนบี ศอลัลลอลฮูอะลัยฮิอะซัลลัม ว่า : “ โอ้มุฮัมมัด พระผู้อภิบาลของเรานั้น อยู่ใกล้เราไหม ? เราจะได้ขอเข้าเฝ้าพระองค์ หรือพระองค์อยู่ไกล เราจะได้เรียกร้องพระองค์ ” อัลเลาะฮฺจึงประทานโองการแห่งอัลกุรอานว่า

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ.....

“ และเมื่อบรรดาบ่าวของข้าได้ไต่ถามเจ้าเกี่ยวกับข้า แน่แท้ข้าก็ใกล้อยู่แล้ว ”

3. รายงานของอัลบัรรอกบินอาชิบว่า : มีอยู่ครั้งหนึ่งในบรรดาสาวกของท่าน นบี ศอลัลลอลฮูอะลัยฮิอะซัลลัม คนหนึ่งถือศีลอด พอถึงเวลาละศีลอด เขากลับนอนหลับก่อนที่จะละศีลอด เขาได้เข้าไปหาภรรยาแล้วถามว่า : “ เธอมีอาหารทานไหม ? ” เธอตอบว่า : “ ไม่มี แต่ฉันจะหามาให้ขอท่านรอซักรู้ ” ด้วยความอ่อนเพลียที่ตนได้ทำงานมาทั้งวัน ทำให้นอนหลับไป พอภรรยากลับมาเห็นสามีหลับ ก็ถึงกับตกใจ กล่าวขึ้นว่า : “ แะแน่แล้วท่าน ” (เพราะเมื่อนอนหลับก็ไม่อาจกินอาหารได้อีก จนกว่าจะถือศีลอดต่อไปอีกหนึ่งวัน) พอสักครึ่งวันเขาก็เป็นลมเรื่องนี้ได้ทราบไปถึงท่านนบี ศอลัลลอลฮูอะลัยฮิอะซัลลัม อัลเลาะฮฺจึงประทานอัลกุรอานว่า

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ

“ การร่วมสังวาสกับภรรยาพวกเจ้าในค่ำคืนแห่งการถือศีลอดนั้น
เป็นที่อนุญาตแก่พวกเจ้าแล้ว ”

ผู้คนต่างพากันดีใจ อัลเลาะฮฺจึงประทานโองการต่อมาว่า

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ

“ พวกเจ้าจงกินและดื่มจนกว่ารุ่งสางแห่งอรุณจะปรากฏขึ้นแก่พวกเจ้าเถิด ”

ข้อ 1. ก่อนรอมฎอนมุสลิมจำเป็นต้องถือศีลอดหรือไม่ ?

1. **นักวิชาการบางท่าน**บอกว่า : มุสลิมจำเป็นต้องถือศีลอด 3 วันในทุก ๆ เดือน ภายหลังจากอัลเลาะฮ์บัญชาให้มุสลิมถือศีลอดเดือนรอมฎอน เพียงแต่ว่าการถือศีลอด 3 วันนั้น มีสิทธิให้เลือกได้ว่าจะถือศีลอดหรือออกอาหาร ส่วนเดือนรอมฎอนต้องถือศีลอดสถานเดียว
2. **นักวิชาการส่วนใหญ่** ให้ความเห็นว่า การถือศีลอดในเดือนรอมฎอนเท่านั้นที่จำเป็นแก่มุสลิม เพราะอัลกุรอานดังกล่าวได้ระบุชัดว่า “เดือนรอมฎอน”

ข้อ 2. การป่วย และการเดินทางที่อนุญาตให้ละการถือศีลอดได้นั้นแค่ไหน เพียงไร ?

1. **ดาวูดซอฮิรีและอิบนุซีรีน** ให้ความเห็นว่า การเดินทางและการป่วยทุกชนิด อนุญาตให้งดถือศีลอดได้ แม้การเดินทางระยะสั้นและการป่วยเพียงเล็กน้อย เช่น เจ็บที่นิ้วและปวดฟันนิดหน่อยก็ตาม เพราะอัลกุรอานบอกแต่เพียงว่า เดินทางและป่วย มิได้กำหนดเงื่อนไขใด ๆ
2. **นักวิชาการส่วนใหญ่ทั้ง 4 มัซฮับ** ให้ทัศนะว่า การป่วยที่อนุญาตให้งดถือศีลอดได้นั้นต้องป่วยมาก หากถือศีลอดแล้วจะเป็นอันตรายต่อชีวิต หรือจะป่วยมากขึ้น หรือทำให้หายช้าขึ้น ส่วนการเดินทางนั้นจะต้องเป็นการเดินทางที่ไกล หากถือศีลอดแล้วจะทำให้เกิดความลำบากในการเดินทาง เพราะวัตถุประสงค์สำคัญที่อัลเลาะฮ์ทรงอนุญาตให้งดการถือศีลอดสำหรับผู้เดินทางและผู้ป่วยนั้นคือ เกรงว่าจะเกิดอันตรายและเกิดความลำบาก ดังนั้น การป่วยเพียงเล็กน้อยและการเดินทางระยะใกล้จึงไม่อยู่ในข่ายดังกล่าว

ข้อ 3. การเดินทางไกลนั้น แค่นไหนเพียงใด ?

1. **มัซฮับมอลิกี ซาฟีอี และอาหมัด** กล่าวว่า : การเดินทางที่จะอนุญาตให้งดถือศีลอดได้นั้น ต้องมีระยะทาง 16 ฟัรซัค คือการเดินทางด้วยอุฐู 2 วัน 2 คืน เพราะการเดินทางตามหลักการที่จะอนุญาตให้ย่อการละหมาดได้ คือมีระยะทาง 16 ฟัรซัค หรือประมาณ 90 กิโลเมตร เมื่อข้อผ่อนผันนี้มีแก่ผู้ละหมาดจึงน่าจะเป็นข้อผ่อนผันแก่ผู้ถือศีลอดด้วย
2. **มัซฮับหะนะฟี** ให้ทัศนะว่า ต้องเป็นระยะทางประมาณ 24 ฟัรซัคหรือเท่ากับการเดินทางด้วย 3 วัน 3 คืน เพราะในปี คอลลัลลอฮ์อะลยฮิอะซัลลัม เคยกล่าวว่า : สตรีนั้น ไม่อนุญาตให้เดินทางไกล 3 วัน เว้นแต่จะต้องมีญาติใกล้ชิดเดินทางร่วมไปด้วย เมื่อศาสนากำหนดการเดินทางตรงนี้ 3 วัน จึงถือได้ว่า การเดินทางตามหลักการนั้น ต้องสามวันด้วย จึงจะได้รับการผ่อนผันดังกล่าว

ข้อ 4 การไม่ถือศีลอดขณะเดินทางและป่วยนั้น เป็นข้อผ่อนผันหรือข้อบังคับ ?

1. **อะฮฺลุซซอฮิร** บอกว่า : เป็นข้อบังคับ กล่าวคือ : ผู้เดินทางหรือผู้ป่วยไม่อนุญาตให้ถือศีลอดในภาวะดังกล่าว แต่ให้ไปถือศีลอดชดใช้เมื่อพ้นรอมฎอน ตามจำนวนวันที่ขาดไป
2. **มัชฮับส่วนใหญ่เช่นมัชฮับทั้งสี่** ให้ทัศนะว่า : เป็นเพียงข้อผ่อนผัน จะถือศีลอดหรือไม่ก็ได้ เพราะเคยเกิดเหตุการณ์ขณะเดินทางว่า มีสาวกบางคนถือศีลอด และบางคนไม่ได้ถือศีลอด เมื่อท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ทราบก็ได้กล่าวตำหนิใด ๆ

ข้อ 5. ขณะเดินทางหรือป่วยควรถือศีลอดหรือไม่ ?

1. **มัชฮับหะนะฟี ซาฟีอี และมาลิกี** บอกว่า : ควรถือศีลอดดีกว่า หากมีความสามารถ และถ้าไม่สามารถหรือเกิดความลำบากก็ไม่ควรถือศีลอด
2. **มัชฮับฮัมบะลี** บอกว่า : ควรจะถือศีลอดดีกว่า เพราะเมื่ออัลเลาะฮฺทรงผ่อนผันให้ก็ไม่ควรละเว้นที่จะปฏิบัติ

ข้อ 6. การถือศีลอดชดใช้ ต้องทำอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ?

1. **มัชฮับส่วนใหญ่ทั้ง 4 มัชฮับ** บอกว่า : อนุญาตให้ถือศีลอดชดใช้ได้ทั้งโดยต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง กล่าวคือ ถือหนึ่งวันเว้นหนึ่งวัน หรือเว้นสองสามวันก็ได้ หรือจะถือต่อเนื่องให้ครบจำนวนที่ขาดไปก็ได้

ข้อ 7. แม่นมและหญิงมีครรภ์ ศาสนากำหนดไว้อย่างไร เกี่ยวกับการถือศีลอด ?

นักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า : แม่นมและหญิงมีครรภ์ เมื่อนางกลัวจะเกิดอันตรายต่อตนเอง หรือต่อลูกของนาง ให้ทั้งสองงดการถือศีลอดได้

ส่วนการชดใช้นั้นมีทัศนะแตกต่างกันดังนี้

1. **มัชฮับซาฟีอีและฮัมบะลี** บอกว่า : ให้ถือศีลอดชดใช้และเสียอาหารอีกวันละ 1 ทะนันหากกลัวอันตรายจะเกิดแก่บุตร และถ้ากลัวอันตรายจะเกิดแก่ตนเองเพียงฝ่ายเดียว ให้ถือศีลอดชดใช้เพียงอย่างเดียวได้ โดยไม่ต้องเสียอาหาร
2. **มัชฮับหะนะฟี** กล่าวว่า : ให้ถือศีลอดชดใช้ เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่ว่า จะกลัวอันตรายจะเกิดแก่ตนเองหรือแก่บุตรก็ตาม

ข้อ 8. กำหนดเข้าเดือนรอมฎอน

การเข้าเดือนรอมฎอนเกิดขึ้นด้วย 2 ทาง คือ โดยการเห็นเดือน แม้เพียงคนที่มีความยุติธรรมเห็นเดือนเพียงคนเดียว หรืออีกทางหนึ่งคือ นับให้ครบเดือนชะอฺบาน 30 วัน

ส่วนการสิ้นสุดเดือนรอมฎอน ก็ด้วย 2 ทาง ดังกล่าวเช่นกัน เพียงแต่ว่าคนเห็นเดือนนั้นอย่างน้อยต้อง 2 คน

ข้อ 9. การเห็นเดือนประเทศหนึ่งจะมีผลถึงอีกประเทศหนึ่งหรือไม่ ?

1. **มัซฮับฮาฟิฮ์** มีทัศนะว่า : ให้ถือการเห็นเดือนของประเทศนั้น ไม่มีผลถึงประเทศอื่น หมายความว่า ประเทศหนึ่งจะยึดเอาการเห็นเดือนของอีกประเทศหนึ่งไม่ได้ เช่น ประเทศไทย จะยึดเอาการเห็นเดือนของประเทศซาอุดีอาระเบียไม่ได้ เพราะการขึ้นและตกของเดือนต่างกัน
2. **มัซฮับมาลิกิ** มีทัศนะว่า : การเห็นเดือนของประเทศหนึ่ง ให้มีผลถึงในประเทศอื่น ๆ ด้วย หมายความว่า เมื่อประเทศหนึ่งเห็นเดือน ประเทศอื่นต้องถือปฏิบัติตามทั้งเข้าและออกรอมฎอน

ข้อ 10. ข้อกำหนดผู้ละศีลอดผิดพลาด

ผู้ที่กินหรือดื่มโดยเข้าใจว่าดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าหรือเข้าใจว่าแสงอรุณยังไม่ขึ้น

กรณีนี้ นักวิชาการมีทัศนะดังนี้

1. การถือศีลอดนั้นจะใช้ไม่ได้ และต้องถือศีลอดชดใช้ เพราะการถือศีลอดที่จะใช้ได้นั้น จะต้องถือศีลอดให้ครบตามกำหนดเวลาที่ศาสนาได้ระบุไว้ คือ ระหว่างแสงอรุณที่สองขึ้นถึงดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า **นี่คือทัศนะของมัซฮับทั้ง 4**
2. **หะซันอัลบัสรีย์** มีทัศนะว่า : การถือศีลอดนั้นใช้ได้และไม่ต้องชดใช้ เพราะ เทียบได้เหมือนคนลืม

ข้อ 11. การเอียะอุติกาฟนั้น เจาะจงเฉพาะที่มัสยิดหรือไม่ ?

1. **นักวิชาการอิสลามส่วนใหญ่** มีทัศนะว่า : การเอียะอุติกาฟนั้น ให้ทำได้ทุก ๆ มัสยิด
2. บางท่านบอกว่า : อนุญาตเฉพาะมัสยิดหะรอม มัสยิดมดีนะฮ์ และมัสยิดอักซอ
3. บางท่านบอกว่า : อนุญาตให้เฉพาะมัสยิดที่มีการละหมาดยะมาอะฮ์เท่านั้น

ข้อ 12. ผู้เอียะอุติกาฟต้องมีเงื่อนไขถือศีลอดด้วยหรือไม่ ?

1. **นักวิชาการส่วนใหญ่** มีทัศนะว่า : ผู้เอียะอุติกาฟ จะต้องถือศีลอดด้วย

2. มัชฮับซาฟีอี มีทัศนะว่า : ไม่จำเป็นต้องถือศีลอด

(2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (1) وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (2) لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (3) تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ (4) سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ (5)

ความหมายของโองการ

ด้วยพระนามแห่งอัลเลาะห์ผู้ทรงเมตตาอย่างยิ่ง กรุณายิ่ง

“ แท้จริงเรา (อัลเลาะห์) ได้ประทานอัลกุรอานลงมาในคืนแห่งเกียรติยศ และ (ไอ้มุฮัมมัด) อะไรหรือที่ทำให้เจ้ารู้ว่าอะไรคือ คืนแห่งเกียรติยศ อันคืนแห่งเกียรติยศ นั้น ประเสริฐกว่าหนึ่งพันเดือน มวลมะลาอิกะฮ์และญิบรีล ต่างก็ลงมาในคืนนั้น โดยพระอนุমัติแห่งผู้ทรงอภิบาลของพวกเขา พร้อมกับการงานทั้งหมด ความสันติสุข คือคืนนั้นมีอยู่จนกระทั่งแสงอรุณขึ้น ” (ซูเราะฮ์อัลกอดร 1-5)

มูลเหตุแห่งการประทานโองการ

มุญาฮิดรายงานว่ ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้เอยถึงชายหนึ่งแห่งสกุลอิสรออีล เขาได้จับอาวุธออกสงครามทำงานด้านศาสนาถึง 1 พันเดือน บรรดาสาวกต่างแปลกใจและคิดตรงกันว่า เขาผู้นี้เป็นคนที่น่าอิจฉาเหลือเกินที่มีโอกาสมากในการทำคุณความดี อัลเลาะห์จึงประทานอัลกุรอานลงมาว่า

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ

“ แท้จริงเรา (อัลเลาะห์) ได้ประทานอัลกุรอานลงมาในคืนแห่งเกียรติยศ และ (ไอ้มุฮัมมัด) อะไรหรือที่ทำให้เจ้ารู้ว่าอะไรคือ คืนแห่งเกียรติยศ อันคืนแห่งเกียรติยศนั้น ประเสริฐกว่าหนึ่งพันเดือน ”

ท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมจึงกล่าวว่า
“ นี่ดีกว่าคนที่ออกสงครามดังกล่าวเสียอีก ”

บทเรียนจากโองการ

1. อัลเลาะห์ทรงประทานอัลกุรอานในคืนกอดร ซึ่งอยู่ในเดือนรอมฎอน อิบนุอับบาส รอฎียัลลอฮุอันฮุ รายงานว่า อัลกุรอานถูกประทานมาทั้งหมดจากเลาอ์ลมะหฺฟูซสุฟ่า

แห่งโลกนี้ แล้วก็ถูกทยอยนำมาอ้างศาสดามุฮัมมัด ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม โดยท่านญิบรีลต่างวาระต่างเหตุการณ์จนครบถ้วน ซึ่งใช้เวลาทั้งหมดประมาณ 23 ปี

2. การประทานอัลกุรอานเกิดขึ้น 3 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง ประทานทั้งหมดจากองค์ภีบาลยังเลาฮ์มะหฺฟูซในฟ้าชั้นที่เจ็ด ระยะที่สองประทานทั้งหมดในคืน กอดร์จากเลาฮ์มะหฺฟูซยังบัยติลอิซซะฮฺในฟาดุนยา และระยะที่สาม ประทาน เป็นรายเหตุการณ์ยังท่านนบี ศอลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัมโดยผ่านญิบรีล

3. คีนกอดร์หรือคีนแห่งเกียรติยศนี้ เป็นคีนที่มีการกำหนดเหตุการณ์ต่างๆ สำหรับโลกทั้งปวงรวมทั้งโลกมนุษย์ เพื่อมอบหมายแก่บรรดามะลาอิกะฮฺรับผิดชอบงานในหน้าที่แต่ละท่าน เช่น กำหนดอายุ การเกิด การตาย และ กำหนดปัจจัยยังชีพ เป็นต้น ดังโองการแห่งอัลกุรอานบท “อัดดุคอน” โองการที่ 3-4 ความว่า

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ
فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ

“ แท้จริงเราได้ประทานมัน (อัลกุรอาน) ลงมาในคืนอันมีมงคลยิ่ง (คือคืนกอดร์) แท้จริงเราเป็นผู้ตักเตือน ในคืน (กอดร์) นั้น กิจการทั้งหมดที่ถูกกำหนดไว้จะถูกแจกแจง ”

4. ยืนยันสัมบูรณ์ความเชื่อในหมวดศรัทธาของมุสลิมที่ว่า การกำหนดสภาวะการณ์ของสรรพสิ่งรวมทั้งของมนุษย์ด้วยนั้น เป็นไปตามลิขิตของอัลเลาะห์ทั้งสิ้น

5. การกระทำความดีต่างๆในคืนกอดร์ มีภาคผลเหนือกว่าการทำดีในวาระอื่นๆ ถึงหนึ่งพันเดือนที่ไม่มีคืนกอดร์ อิหม่ามสุญญีย์ได้รายงานคำของอะนัสว่า “การปฏิบัติกรรมดีในคืนกอดร์ ไม่ว่าการบริจาค ทาน การละหมาด และการบริจาคชะกาต ประเสริฐกว่าการทำดีทั่วไปถึง 1 พันเดือน”

6. คีนกอดร์เป็นคีนแห่งสันติสุข ซึ่งมวลมะลาอิกะฮฺจักประสานสันติสุขแก่บรรดาผู้ประพฤติดีทั้งมวล ส่วนผู้ที่ไม่ประพฤติดีในคืนนั้นก็ไม่มีสิทธิ์ได้รับสันติสุขแห่งคีนนั้นแต่ประการใด และสันติสุขนี้จะมีตลอดทั้งคืนจนรุ่งสางแห่งอรุณ

